

RIGSPOLITIET

Justitsministeriet
Strafferetskontoret

Dato: 21-02-2025
J. nr.: 2024-169257
Dok.nr.: 3762379

RIGSPOLITIET
Rigspolitiet
Polititorvet 14
1780 København V

Telefon: 33 14 88 88
Direkte: 45 15 20 01

Email: KSE-
Koncernledsekr@politi.dk

Samlet orientering om forløbet vedrørende måling af THC-indhold

Justitsministeriet har den 21. november 2024 anmodet Rigspolitiet og Rigsadvokaten om en koordineret og samlet orientering om forløbet i 2020 vedrørende brugen af den gaskromatografiske målemetode til måling af tetrahydrocannabinol (THC) samt den relevante korrespondance herom, herunder navnlig med de retsmedicinske institutter. Justitsministeriet har endvidere anmodet om en beskrivelse af opfølgningen på Vestre Landsrets dom af 9. marts 2023.

Den 6. december 2024 fremsendte Rigspolitiet og Rigsadvokaten den samlede orientering om forløbet vedrørende brugen af den gaskromatografiske målemetode til måling af tetrahydrocannabinol (THC) og relevant korrespondance til Justitsministeriet.

Justitsministeriet har den 18. december 2024 anmodet om, at orienteringen ligeledes omfatter perioden fra 2020 og frem til Vestre Landsrets dom af 9. marts 2023.

Baseret på Rigspolitiets og Rigsadvokatens sagsoplysninger kan følgende oplyses:

Retskemisk Afdeling ved Retsmedicinsk Institut på Syddansk Universitet oplyste ved e-mail af 30. september 2020 til en ansat i Syd- og Sønderjyllands Politi bl.a.: *"Da Lægemiddelstyrelsen har rejst tvivl om, hvorvidt den hidtidige praksis i sager med retskemiske analyser af THC-holdige effekter er korrekt, udsendes der for tiden ikke erklæringer på THC-holdige effekter. Sagen er på nuværende tidspunkt rejst i Sundheds- og Ældreministeriet, og vi afventer en afgørelse herfra, eller anden konsensus på området, inden vi genoptager udsendelse af erklæringer på THC-holdige effekter."*

Modtageren videresendte den 1. oktober 2020 ovenstående e-mail til kollegaer i politikredsen med oplysning om, at vedkommende ca. 14 dage forinden havde været ved Retskemisk Institut [red. Retskemisk Afdeling ved Retsmedicinsk Institut], hvor en retskemiker havde orienteret ham om, at der var tvivl om fremgangsmåden, der blev brugt til analyse af THC-effekter som hash, hasholie mv. På den baggrund havde han anmodet retskemikeren om at sende en skriftlig beskrivelse af problemstillingen til politiet.

Den lokale anklagemyndighed i politikredsen videresendte samme dato e-mailen med oplysningerne fra Retskemisk Afdeling, Retsmedicinsk Institut ved Syddansk Universitet til Statsadvokaten i Viborg, der videresendte oplysningerne til Rigsadvokaten. På baggrund heraf orienterede Rigsadvokaten telefonisk Rigspolitiet om problemstillingen, ligesom

Rigsadvokaten den 1. oktober 2020 videresendte Statsadvokaten i Viborgs e-mail af samme dato (inkl. den forudgående korrespondance fra Retskemisk Institut samt Syd- og Sønderjyllands Politi) til Rigspolitiet til videre foranstaltning.

Retskemisk Afdeling på Københavns Universitet fremsendte den 2. oktober 2020 enslydende breve til Rigspolitiet og Rigsadvokaten, hvori det bl.a. fremgår, at der som følge af ændringen af bekendtgørelsen om euforiserende stoffer i juni 2018 var opstået uklarhed om fortolkningen af cannabisbestemmelse foretaget i prøver indleveret til de retskemiske afdelinger.

I brevet var det bl.a. beskrevet, at cannabis indeholder en række cannabinoider, hvoraf kun nogle er psykoaktive. Den aktive hovedkomponent tetrahydrocannabinol, forkortet THC, er traditionelt – både i Danmark og internationalt – blevet analyseret med en gaskromatografisk (GC) metode. Metoden indebærer, at prøven opvarmes, hvorved et inaktivt forstadie, tetrahydrocannabinolsyre (THC-syre eller THCA), omdannes til THC, ved at syredelen fraspaltes. Derved bestemmer man den totale mængde THC, der afspejler det farmakologiske potentiale i prøven. Det fremgår også af brevet, at dette er baggrunden for, at man ryger hash eller indtager hashkager, der har været opvarmet.

Det var endvidere beskrevet i brevet, at der i de senere år er fremkommet et andet analyseprincip baseret på væskekromatografisk metode, hvor der ikke sker en opvarmning af prøven. Anvendes denne metode, måles THC og THC-syre separat. I den danske lægemiddelfarmakopé er det imidlertid angivet, at der ved anvendelse af væskekromatografi angives total THC som en (korrigeret) sum af THC og THC-syre, således at resultatet svarer til total THC målt ved den gaskromatografiske metode (GC).

Endelig fremgik det af brevet fra Retskemisk Afdeling, at når der nævnes ”THC” i bekendtgørelsen om euforiserende stoffer, er det underforstået, at der er tale om THC og THC-syre tilsammen (total THC). Retskemisk Afdeling tilkendegav, at det derfor var uventet for dem, at Lægemiddelstyrelsen skulle have udmeldt, at ”THC” i bekendtgørelsen ikke længere skulle forstås som total THC som bestemt ved gaskromatografi, men at det i stedet skulle forstås som THC uden forstadiet THC-syre (som kan bestemmes ved væskekromatografi). Retskemisk Afdeling gjorde opmærksom på, at THC-syre i nogle effekter kan udgøre 90 pct. af total THC, og at der derfor er tale om en markant omfortolkning, som kan ændre måleniveauet afgørende for effekters vedkommende. Endvidere vil denne fortolkning af THC afvige fra Den danske lægemiddelfarmakopé og fra internationalt accepteret praksis og EU-forordninger på området. Retskemisk Afdeling anmodede derfor om politiets og anklagemyndighedens stillingtagen til problemstillingen.

Rigspolitiet sendte den 5. oktober 2020 en række opfølgende spørgsmål til landets retskemiske afdelinger med kopi til Sundheds- og Ældreministeriet. Samme dato svarede Retskemisk Afdeling på Københavns Universitet, at afdelingen ikke var stoppet med at sende erklæringer til politiet, idet afdelingen mente, at der ikke var fejl i hidtidig praksis,

ligesom afdelingen heller ikke havde fået direkte henvendelse fra Lægemiddelstyrelsen eller Sundheds- og Ældreministeriet herom.

Ved e-mail af 6. oktober 2020 svarede Retskemisk Afdeling på Aarhus Universitet Rigspolitiet, at der ikke var begået en fejl. Afdelingen oplyste, at afdelingen har tolket bekendtgørelsen på samme måde de sidste 25 år, hvilket er i overensstemmelse med internationale retningslinjer på området. Afdelingen oplyste endvidere, at afdelingen i maj 2018, i forbindelse med en høring, gjorde Sundheds- og Ældreministeriet opmærksom på, at bekendtgørelsen var uklar. Dette medførte imidlertid ingen præcisering af bekendtgørelsesteksten, hvorfor afdelingen fortsatte med den hidtidige praksis på området.

Ved e-mail af 6. oktober 2020 oplyste Retskemisk Afdeling på Syddansk Universitet til Rigspolitiet, at der ikke var tale om en fejl, men nærmere om et fortolkningsspørgsmål.

Retskemisk Afdeling på Københavns Universitet meddelte ved e-mail af 7. oktober 2020 til Rigsadvokaten – med henvisning til afdelingens brev af 2. oktober 2020 – at problemstillingen var afklaret, idet Retskemisk Afdeling på Københavns Universitet samme dag havde modtaget en skrivelse fra Sundheds- og Ældreministeriet, som havde vurderet sagen, hvorefter Retskemisk Afdeling på Københavns Universitet meddelte, at cannabisbestemmelse i effekter kunne fortsætte efter hidtidig praksis. I e-mailen var til orientering vedhæftet et brev af 7. oktober 2020 fra Sundheds- og Ældreministeriet til Retskemisk Afdeling på Københavns Universitet. Sundheds- og Ældreministeriets brev var samtidig sendt i kopi til Rigspolitiet, Lægemiddelstyrelsen og Sundhedsstyrelsen.

I brevet fremgik det bl.a., at de retskemiske afdelinger den 9. september 2020 på baggrund af Lægemiddelstyrelsens udmelding i fællesskab havde rettet henvendelse til Sundheds- og Ældreministeriet vedrørende metoden til analyse af cannabisbaserede produkter. Institutterne skulle i den forbindelse have gjort opmærksom på, at de i mere end 25 år havde benyttet en internationalt anvendt analysemetode, hvor man ved beregningen af et produkts THC-indhold medregner THC-syre. Institutterne skulle have anbefalet, at den omhandlede analysemetode fortsat benyttedes, og at det i bekendtgørelsen om euforiserende stoffer blev specificeret, at man ved beregningen af et produkts THC-indhold skulle medregne THC-syre.

Sundheds- og Ældreministeriet anførte bl.a. i brevet, at sundheds- og ældreministeren efter lov om euforiserende stoffer alene er bemyndiget til at fastsætte begrænsninger for forefindelsen og anvendelsen af euforiserende stoffer, hvorfor ministeren ikke er bemyndiget til at fastsætte sådanne begrænsninger for THC-syre, som ikke er et euforiserende stof. Ministeriet anførte samtidig i brevet, at da der ikke er fastsat regler om analysemetode til beregning af bl.a. THC-indhold, må beslutningen om metodevalg bero på de retskemiske afdelingers faglige vurdering.

På baggrund heraf meddelte Retskemisk Afdeling på Københavns Universitet som beskrevet ovenfor til Rigsadvokaten den 7. oktober 2020, at problemstillingen var afklaret, og at cannabisbestemmelse i effekter kunne fortsætte efter hidtidig praksis.

I forlængelse af meddelelsen fra Sundheds- og Ældreministeriet om, at beslutningen om metodevalg måtte bero på de retskemiske afdelingers faglige vurdering, sendte Rigspolitiet den 8. oktober 2020 en e-mail til de retskemiske afdelinger med anmodning om, at afdelingerne for en god ordens skyld skulle bekræfte, at begge stoffer i THC-effekter analyseredes, og at analyse af de forholdsvis få sager, der var blevet sat i bero, blev påbegyndt. Ved e-mail af 9. oktober 2020 bekræftede Retskemisk Afdeling på Københavns Universitet, på vegne af alle de retskemiske afdelinger, at afdelingerne ville fortsætte med at måle THC som bestemt ved den gaskromatografiske metode (GC) som hidtil, og at sager i et muligt efterslæb ville blive analyseret hurtigst muligt. Rigspolitiet orienterede den 12. oktober 2020 Rigsadvokaten om bekræftelsen fra de retskemiske afdelinger.

Den 20. oktober 2020 om formiddagen orienterede Rigspolitiet samtlige politikredse om ovenstående sagsforløb, herunder at de retskemiske afdelinger havde bekræftet over for Rigspolitiet, at de ville fortsætte med at måle THC efter den hidtidige beregning.

Rigspolitiet blev om eftermiddagen den 20. oktober 2020 gjort opmærksom på en konkret sag fra Østjyllands Politi, hvor der var rejst spørgsmål om, hvorvidt THC-syre skulle medregnes i opgørelsen af THC.

Rigspolitiet fremsendte den 22. oktober 2020 til Rigsadvokatens orientering Rigspolitiets orientering af 20. oktober 2020 til alle politikredse samt en udtalelse af 21. oktober 2020 fra Retskemisk Afdeling på Aarhus Universitet i den konkrete straffesag fra Østjyllands Politi. Det bemærkes, at Retten i Randers afsagde dom i sagen den 17. juni 2021, der siden blev behandlet i Vestre Landsret.

Det fremgår af intern korrespondance hos Rigspolitiet dateret den 2. juli 2021, at Retskemisk Afdeling, Århus Universitet, telefonisk havde kontaktet en medarbejder i Rigspolitiet og anmodet om at få oplyst, hvordan afdelingen skulle forholde sig indtil ankesagens afgørelse. Det fremgår endvidere af den interne korrespondance, at Retskemisk Afdeling af Rigspolitiets medarbejder blev oplyst om at fortsætte med at bruge den sædvanlige og internationalt anerkendte målemetode. Under samtalen efterspurgte afdelingen en officiel udmelding fra Rigspolitiet. Der ses ikke hos Rigspolitiet at være registreret oplysninger om, at Rigspolitiet efterfølgende i anledning af telefonsamtalen har været i kontakt med den pågældende retskemiske afdeling.

Vestre Landsret kom ved dom af 9. marts 2023 i den konkrete straffesag frem til, at den gaskromatografiske målemetode *ikke* kunne anvendes til at løfte bevisbyrden for THC-koncentrationen.

Rigsadvokaten udsendte derfor den 16. marts 2023 en instruks til alle embeder med henblik på hurtigst muligt at få identificeret sager, hvor problemstillingen kunne gøre sig gældende. Rigsadvokaten fastsatte i den forbindelse foreløbige retningslinjer for behandlingen af verserende sager om cannabisholdige produkter, der skulle gælde, indtil Rigsadvokaten, sammen med andre relevante myndigheder, kunne få klarlagt de nærmere konsekvenser af dommen. Det betyder bl.a., at anklagemyndigheden siden marts 2023 løbende har skullet sikre, at der i de retskemiske erklæringer var sondret mellem THC og THCA.

Rigsadvokaten orienterede samtidig Domstolsstyrelsen, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Danske Advokater og Advokatsamfundet om Rigsadvokatens instruks.

I forhold til afgjorte straffesager udsendte Rigsadvokaten en supplerende instruks i juni 2024 om, at det også bør undersøges, om der er grundlag for at søge visse afgjorte sager genoptaget som følge af problemstillingen. Arbejdet med at identificere og gennemgå relevante sager er omfattende, og anklagemyndigheden forventer derfor først ved udgangen af 2. kvartal 2025 at have et endeligt overblik over antallet af gennemgåede sager, hvor den gaskromatografiske målemetode kan have givet anledning til forkerte afgørelser.

Afslutningsvis kan Rigspolitiet og Rigsadvokaten henvise til, at der i 2022 blev oprettet et uafhængigt tilsyn med bevismidler (Bevismiddeltilsynet), som har til opgave at føre tilsyn med politiets og anklagemyndighedens behandling af tekniske beviser. Bevismiddeltilsynet er orienteret om sagen.

